

Местното семепроизводство е застрашено от изчезване

Автор(и): Растителна защита

Дата: 08.11.2015

По данни на Добруджанския земеделски институт, през миналата стопанска година продадените базови семена от български сортове са били 1500 тона, докато през тази - едва 650 тона са регистрираните за продажба. В интервю за радио Дарик, директорът на Института, доц. д-р Иван Киряков, сподели че миналата година са засети 6,5 - 7 млн. дка българска пшеница, а през настоящата се очаква тази бройка да спадне на 4 млн. дка. Опасенията на специалистите са, че вносните семена не са достатъчно тествани при специфичните агроклиматични условия в страната и това може да доведе до неуспешни реколти и разочаровани фермери. От друга страна навлизането на западни семенарски фирми на българския пазар през последните 20 години, значително променя научната обстановка в земеделските институти и поставя под въпрос съществуването на важни за българското селското стопанство местни видове семена.

В края на август 2015 г. изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) публикува обезпокояващ списък на всички сортове в България, които са застрашени от изчезване:

<http://www.iasas.government.bg/bg/news.html?newsid=128>

Когато се говори за български зеленчуци например, трябва да се има предвид, че са произведени в България, но това не означава че са произведени от български сортове. Първите сортове, регистрирани на територията на страната ни, са създадени от самите градинари. Селекция на научна основа се организира едва от началото на 20 век. Реално до средата на века в България има сортове от повечето зеленчукови култури, при това с отлични качества, съобразени изцяло със спецификата на агроклиматичните условия у нас. Между петдесетте и седемдесетте години на 20 век със създаването и разрастването на селскостопанската наука, се намаляват селектираните видове, с цел увеличаване на качеството.

Културите, с които сме известни не само на родна почва, са пипер, домати, зелен лук, градински фасул и градиски грах. Тенденцията от 2000 година е драстичното намаляване на семепроизводството в научните институти и опитни станции в страната. И макар огромното желание на шепа научни сътрудници да върнат традиционното българско земеделие в златните му времена, опитити остават само в задния двор на селскостопанската наука. Нови сортове има, както например се вижда от богатия асортимент на ИЗК "Марица" Пловдив, но липсва семепроизводство, а това обезмисля селекцията и праща зеленчукопроизводителите при чуждите фирми.